

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

MANIFESTACIONS BÀSIQUES DE LA MOTRICITAT

Coordinació: CASTAÑER BALCELLS, MARTA

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	MANIFESTACIONS BÀSIQUES DE LA MOTRICITAT			
Codi	102715			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Infermeria i Grau en Fisioteràpia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Fisioteràpia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		
	Nombre de crèdits	6		
	Nombre de grups	2		
Coordinació	CASTAÑER BALCELLS, MARTA			
Departament/s	INEFC			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català i castellà			
Distribució de crèdits	La professora Irela Arbonés impartirà la totalitat dels crèdits			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
ARBONES ARQUE, MARIONA IRELA	iarbones@inefc.es	0	
CASTAÑER BALCELLS, MARTA	mcastaner@inefc.es	0	
PUIGARNAU COMA, SILVIA	spuigarnau@gencat.cat	8	
RUIZ SÀNCHEZ, PEDRO	pruiz@inefc.es	4	

Informació complementària de l'assignatura

Contextualització

L'activitat física i esportiva es fonamenta en la **motricitat humana** (moviment) de la mateixa manera que la música o el cant es basa en el so. La motricitat del cos humà ens permet una àmplia combinació d'accions motrius estructurades i significatives que generen diverses **manifestacions**: tot tipus d'Esports, de Dansa, de *Fitness* etc.

L'activitat motriu es pot estudiar en unitats aïllades però, per si mateixes, no tenen sentit, per la qual cosa l'assignatura vetlla per una visió integrada de la motricitat mitjançant l'**enfocament sistèmic i dinàmic de la Motricitat** (Castañer i Camerino, 2006; 2012; 2013) el qual ofereix una visió panoràmica de com es combinen les **habilitats motrius** (accions) i les **capacitats motrius** que nodreixen les habilitats a cada etapa evolutiva de la persona i en diverses manifestacions de la Motricitat.

Aquestes **habilitats motrius** així com les **capacitats motrius** que les enriqueixen s'estudiaran arran de l'observació objectiva i l'anàlisi pràctica en diverses manifestacions de la motricitat. Entendre aquest **model sistèmic de la Motricitat** ajudarà als futurs professionals a dissenyar i aplicar una motricitat innovadora, enriquida i variada en tots els àmbits competencials de la professió.

Recomanacions i advertiments

- En el cas de les sessions presencials, és obligatori assistir com a mínim al 80% de les sessions sempre i quan no hi hagin impediments sanitaris per part de l'alumnat i/o per part de la universitat.
- Atès que és molt important la relació entre els continguts teòrics i els pràctics, es recomana seguir al dia totes les unitats teòriques.
- Per poder ser avaluat és requisit indispensable l'assistència a un 80% de les sessions pràctiques.
- Per a les sessions pràctiques cal que l'alumne es vesteixi amb roba adequada per a la pràctica física, de la mateixa manera que farà quan sigui un professional.
- 1 crèdit al final de l'assignatura s'impartirà en anglès en consonància a la competència transversal CT2 que marca la UdL

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Obtenir una visió pluridisciplinària de les principals interpretacions i tendències envers l'estudi i la pràctica de la motricitat.
- Aprofundir en la comprensió teòrica com en l'elaboració de situacions pràctiques arran de l'enfocament sistèmic dels elements que constitueixen la motricitat.

- Identificar les habilitats motrius bàsiques, específiques i especialitzades en cada manifestació esportiva i motriu i saber com generar-ne de noves.
- Aprofundir de manera teòrica i pràctica en els principals components de les capacitats perceptiu-motrius i capacitats sòcio- motrius i com s'influencien mútuament amb la incidència de les físico-motrius.
- Identificar i combinar les habilitats motrius bàsiques, específiques i especialitzades de les diverses manifestacions de la Motricitat i les seva connexió amb les capacitats motrius.
- Elaborar i comunicar eficaçment implementacions dels objectius anteriors adequades a cada tipus de manifestació bàsica de la motricitat i saber-les adaptar a diferents rangs d'edat evolutiva.

Competències

Competències específiques de la Titulació:

CE1 Conèixer i comprendre la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.

Resultats d'aprenentatge:

1.1 Identificar i descriure els elements que constitueixen la morfologia de l'ésser humà.

1.4 Identificar i descriure la fisiologia general dels elements que constitueixen l'ésser humà.

1.5 Diferenciar els possibles comportaments físics dels teixits i biomaterials.

1.6 Comprendre el funcionament normal de cada òrgan i sistema i les seves possibles alteracions funcionals.

CE2 Conèixer i comprendre les ciències, els models, les tècniques i els instruments sobre els quals es fonamenta, articula i desenvolupa la fisioteràpia.

Resultats d'aprenentatge:

2.1 Comprendre les teories generals, bàsiques i pròpies de la Fisioteràpia.

2.4 Comprendre els principis i teoria de la biofísica aplicada a la biomecànica del cos humà.

2.5 Saber utilitzar la terminologia sanitària més comuna entre els professionals de la salut, aplicada al model de fisioteràpia.

2.7 Identificar, descriure i conèixer les teories i principis generals del funcionament, de la discapacitat, de la salut i de la valoració.

CE3 Conèixer i comprendre els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques, encaminats tant a la terapèutica pròpiament dita a aplicar a la clínica per a la preeducació o recuperació funcional, com a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

3.1 Exposar els fonaments teòrics sobre els quals es basen els diferents mètodes i procediments fisioterapèutics.

3.4 Definir les bases de la relació terapèutica i tractar les diferents tècniques d'intervenció psicosocial que són d'utilitat en les Ciències de la Salut.

3.7 Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la intervenció de fisioteràpia.

CE4 Adquirir l'experiència clínica adequada que proporcioni habilitats intel·lectuals i destreses tècniques i manuals; que faciliti la incorporació de valors ètics i professionals; i que desenvolupi la capacitat d'integració dels coneixements adquirits; de manera que, a l'acabar els estudis, els estudiants sàpiguen aplicar-los tant a casos clínics concrets en el medi hospitalari i extrahospitalari, com a actuacions en l'atenció primària i comunitària.

Resultats d'aprenentatge:

4.1 Executar el pla d'intervenció de Fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies, atenent la individualitat de l'usuari i incorporant els principis ètics, deontològics i legals a la pràctica professional.

4.2 Resoldre casos clínics emprant les tècniques i actuacions pròpies de la fisioteràpia.

CE5 Valorar l'estat funcional del pacient, considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge:

5.3 Identificar els conceptes de funcionament i discapacitat en relació al procés d'intervenció en Fisioteràpia i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats reals i potencials trobades.

5.9 Realitzar una valoració de l'estat funcional del pacient des del punt de vista de la Fisioteràpia Esportiva.

5.10 Detectar i valorar el mecanisme de producció d'una lesió durant la pràctica esportiva.

CE8 Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent a la individualitat de l'usuari.

Resultats d'aprenentatge:

8.1 Realitzar les tècniques específiques de tractament fisioteràpic en el pacient, segons les diferents patologies, i aplicar els procediments d'intervenció sobre el mateix i sobre el seu entorn.

CE12 Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut.

Resultats d'aprenentatge:

12.2 Seleccionar i executar els procediments fisioterapèutics generals que s'apliquen a les diferents patologies del cos humà en els períodes de promoció i conservació de la salut, així com en la prevenció de la malaltia.

12.3 Promoure mitjançant l'educació per a la salut hàbits de vida saludables basats en actuacions de fisioteràpia.

12.4 Prevenir i evitar els possibles riscos derivats de l'aplicació del tractament fisioteràpic.

CE14 Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.

Resultats d'aprenentatge:

14.1 Comprendre la Fisioteràpia com a professió i el seu posicionament dins de les professions sanitàries.

14.2 Integrar-se i col·laborar amb els diferents equips professionals interdisciplinaris.

CE15 Comprendre la importància d'actualitzar els coneixements, habilitats, destreses i actituds que integren les competències professionals del fisioterapeuta.

Resultats d'aprenentatge:

15.1 Fomentar l'actualització i reciclatge dels coneixements, habilitats i actituds fonamentals de les competències professionals, mitjançant un procés de formació permanent.

15.5 Demostrar habilitats en la pròpia recerca, l'examen crític i la integració de la literatura científica i altra informació rellevant.

Competències generals de la Titulació:

CG1 Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els usuaris del sistema sanitari així com amb altres professionals

CG2 Saber treballar en equips professionals com a unitat bàsica en què s'estructuren de forma uni o multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials.

CG3 Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la pràctica professional així com integrar els aspectes socials i comunitaris en la presa de decisions.

Competències transversals de la Titulació:

CT4 Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

Competències estratègiques de la Universitat:

CEUdL1 Adequada comprensió i expressió oral i escrita del català i del castellà;

CEUdL2 Domini significatiu d'una llengua estrangera, especialment de l'anglès;

CEUdL3 Capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació;

CEUdL4 Coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals;

CEUdL5 Nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

- **Tema 1: L'enfocament Sistèmic i Dinàmic de la Motricitat (moviment corporal) que integra capacitats i habilitats motrius.**
  - Les dimensions de la motricitat humana com a sistema intel·ligent.
  - Les **capacitats** i les **habilitats motrius**: classificació des dels estadis bàsics als especialitzats.
- **Tema 2: Les habilitats motrius en les diferents manifestacions de l'Activitat Física i l'Esport.**
  - Les habilitats motrius de locomoció, estabilitat i manipulació.
  - Les habilitats motrius bàsiques, específiques i especialitzades.
  - Les habilitats motrius i la seva resolució en les manifestacions motrius.
  - Observació sistemàtica d'habilitats motrius amb el software LINCE PLUS (Soto et al., 2019)
- **Tema 3: Les capacitats físic motrius o de condició física.**
  - Una visió integrada i lògica de les capacitats físic motrius o condicionals des de la força a la flexibilitat i de la resistència aeròbica a la anaeròbica passant per les capacitats derivades d'aquestes.
  - Integració pràctica de capacitats físic-motrius amb les habilitats motrius.
- **Tema 4: Les capacitats perceptiu-motrius somatognòsiques.**
  - La corporalitat humana: esquema, imatge i consciència corporal.
  - L'Activitat tònic-postural ortostàtica. Tonicitat muscular. Postura corporal. Relaxació i respiració.
  - Integració pràctica de capacitats perceptiu-motrius somatognòsiques. amb les habilitats motrius.
- **Tema 5: Les capacitats perceptiu-motrius exteroognòsiques.**
  - L'hemidominància corporal i la lateralització específica.
  - L'estructura i organització temporal de les accions motrius.
  - Integració pràctica de capacitats perceptiu-motrius exteroognòsiques amb les habilitats motrius.
- **Tema 6: Aplicacions pràctiques d'integració d'habilitats i capacitats de la motricitat.**
  - Elaboració teòrica i pràctica de combinacions sistèmiques entre les capacitats perceptiu-motrius i les sòcio-motrius amb les físic-motrius.
  - Com aplicar i optimitzar, com a professionals, l'execució motriu de les habilitats i les capacitats motrius en les diverses edats evolutives.
- **Tema 7: Epíleg: una visió de les diferents interpretacions al voltant de la motricitat.**
  - Interpretacions d'ordre evolutiu i involutiu.
  - Interpretacions d'ordre neurològic i perceptiu.
  - Interpretacions d'ordre cognoscitiu i significatiu.

Eixos metodològics de l'assignatura

Activitats de treball presencial (a l'aula)	Activitats de treball no presencial (fora de l'aula)	
	Dirigides	Autònomes
<ul style="list-style-type: none"> • Exposició professor • Exposició de l'estudiant: individual o en grup • Treball en grup • Situacions pràctiques aplicades • Examen 	<ul style="list-style-type: none"> • Estudi de casos • Lectures orientades • Treballs individuals i en grup 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Estudi personal: preparació • Exàmens, organització dels apunts i/o material. Disseny d'activitats pràctiques • Cerca d'informació
+	PROTAGONISME PROFESSORAT -	

**HTP: Hores treball Presencial. HTNP: Hores de treball no presencial(de l'alumne fora de l'aula)

ADVERTIMENT: En el cas de les sessions presencials, és obligatori assistir com a mínim al 80% de les sessions sempre i quan no hi hagin impediments sanitaris per part de l'alumnat i/o per part de la universitat.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Sessió (data)	Metodologia	Activitat	HTP*	HTNP**	Valor Avaluació
1	Exposició professor. Dinàmica de grups Mòdul 1.	Detecció de coneixements previs. Indicació de lectures	2		
2	Aplicacions pràctiques Mòdul 1	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
3	Exposició professor. Debat Mòduls 1 i 2	Indicació d'anàlisi de casos i lectures	2	3	
4	Aplicacions pràctiques Mòdul 1 i 2	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
5	Exposició professor Mòduls 2 i 3 Activitats de grup	Indicació d'anàlisi de casos i lectures	2	3	
6	Aplicacions pràctiques Mòdul 2 i 3	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
7	Exposició professor i treball de grup Mòdul 3	Elaboració de materials	2	3	
8	Aplicacions pràctiques Mòdul 3	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
9	Exposició professor i treball de grup Mòduls 3 i 4	Elaboració de materials	2	3	
10	Aplicacions pràctiques Mòduls 3 i 4	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
11	Exposició professor i discussió de grup Mòdul 4	Indicació d'anàlisi de casos i lectures	2	3	
12	Aplicacions pràctiques Mòdul 4	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
13	Exposició professor i activitats Mòdul 4	Dinàmiques de grup	2	3	
14	Aplicacions pràctiques Mòdul 4	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		

15	Exposició professor i resolució de casos Mòdul 4	Anàlisi de casos. Aplicacions de cara el treball escrit	2	3	
16	Aplicacions pràctiques Mòdul 4	Sessió pràctica Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
17	Exposició professor i resolució de casos Mòdul 4	Anàlisi de casos. Aplicacions de cara el treball escrit	2	3	
18	Aplicacions pràctiques Mòdul 4	Sessió pràctica. Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
19	Exposició professor i activitats de grup Mòduls 4 i 6.2	Indicació d'anàlisi de casos i lectures	2	3	
20	Aplicacions pràctiques Mòduls 4 i 6.2	Sessió pràctica. Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
21	Exposició professor Mòdul 5	Elaboració de materials	2	3	
22	Aplicacions pràctiques Mòdul 5	Sessió pràctica. Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
23	Exposició professor Mòdul 5	Elaboració de materials	2	3	
24	Aplicacions pràctiques Mòdul 5	Sessió pràctica. Vivència de situacions motrius individuals i en grup.	2		
25	Exposició professor Mòdul 6	Elaboració de materials	2	3	
26	Aplicacions pràctiques Mòdul 6	Sessió pràctica. Vivència de situacions motrius individuals i en grup	2		
27	Exposició professor Repàs de tots els mòduls.	Elaboració de materials	2	3	
28	Avaluació pràctica	Segons indicació en l'apartat d'avaluació.	2	3	40% (mig grup)
29	Avaluació pràctica	Segons indicació en l'apartat d'avaluació.	2	3	40% (mig grup)
30	Avaluació teòrica i entrega de treballs	Segons indicació en l'apartat d'avaluació.	2	3	30% i 30%

Sistema d'avaluació

MODALITAT: AVALUACIÓ CONTINUADA

Resum hores de treball de l'estudiant Avaluació continuada

Sessions teòriques presencials 26 h

Sessions pràctiques	26 h		
Dossier escrit sobre les pràctiques realitzades. A revisar cada quinzena i a entregar finalitzat en la darrera setmana lectiva.	Caràcter: individual S'analitzaran de manera teòrica i pràctica les possibilitats motrius de la pròpia corporalitat així com exercicis de postura corporal i com aplicar-les en diferents casos.	HTNP 15	valor 30%
Avaluació teòrica. Examen tipus test El dia assenyalat per la facultat.	Caràcter: individual Test de 60 preguntes de 4 opcions de resposta. Una única resposta correcta. No resten les errades. El test s'ha de completar en 30 minuts	HTNP 15	valor 30%
Avaluació pràctica. Idear situacions pràctiques i llur aplicació sobre supòsits específics. A realitzar en les dues darreres setmanes del quadrimestre.	Caràcter: per parelles i individualment, en l'espai de pràctica, es demanarà que mostrin com farien aplicacions pràctiques de casos amb combinatòries sistèmiques de capacitats motrius i habilitats motrius.	HTNP 10	valor 40%

Altres requisits d'avaluació

REQUERIMENTS BÀSICS:

Assistir al 80% de les sessions amb roba adequada per a l'exercitació corporal.

Per aprovar aquesta assignatura s'ha d'obtenir un 5 de nota global. Per poder fer la mitja ponderada de les notes obtingudes en els diferents blocs és imprescindible que totes elles estiguin aprovades

MODALITAT: AVALUACIÓ ÚNICA (ALTERNATIVA) per aquells alumnes que la demanin expressament i que per acollir-se hauran de fer una instància al deganat.

Resum hores de treball de l'estudiant Avaluació única (alternativa)

Avaluació teòrica. Examen tipus test El dia assenyalat per la facultat.	Caràcter: individual Test de 60 preguntes de 4 opcions de resposta. Una única resposta correcta. No resten les errades. El test s'ha de completar en 30 minuts	HTNP 15	valor 30%
Treball de recull de situacions pràctiques. Idear 50 situacions pràctiques i llur aplicació sobre supòsits específics.(50 pàgines de treball). A entregar finalitzat en la darrera setmana lectiva.	Caràcter: individual es demanarà que mostrin com farien aplicacions pràctiques i exercicis específics de casos amb combinatòries sistèmiques de capacitats motrius i habilitats motrius.	HTNP 10	valor 70%

Altres requisits d'avaluació

REQUERIMENTS BÀSICS:

Assistir a dues sessions (un total de 4h) tipus seminari pràctic a acordar la data amb la professora responsable.

Per aprovar aquesta assignatura s'ha d'obtenir un 5 de nota global. Per poder fer la mitja ponderada de les notes obtingudes en els diferents blocs és imprescindible que totes elles estiguin aprovades